

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

07 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:
președinte – Petru Ursache,
judecătorii – Petru Moraru, Nadejda Toma, Vladimir Timofti și Constantin Alerguș,

a judecat, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Constantin Miron și de avocatul Ina Pucas în numele părții vătămate Viorel Conica, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016, în cauza penală în privința lui

*Ceban Victor Xxx, xxxx xx xx xxxxxxxx
xxxx, xxxxxx xxxx x. XXXXX XXXXX, x-xxx
XXXXXX, xxxxxxxx x. XXXXXX, x-xxx XXXXXXX.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 11.01.2013 - 23.08.2013;

Instanța de apel: 13.09.2013 - 25.03.2015;

Instanța de recurs: 26.06.2015 - 13.10.2015;

Instanța de apel: 02.12.2015 - 16.06.2016;

Instanța de recurs: 27.07.2016 - 07.02.2017.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Militare din 23 august 2013, Victor Ceban a fost condamnat în baza art. art. 42 alin. (4), 311 alin. (2) lit. a) Cod penal, la 3 ani închisoare, iar potrivit art. 90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate a fost suspendată condiționat pentru termenul de probă de 3 ani.

Victor Ceban a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 309¹ alin. (3) lit. e), 328 alin. (3) lit. b) Cod penal, din motiv că faptele inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunilor.

Acțiunea civilă înaintată de Viorel Conica a fost respinsă.

2. Prima instanță a constatat în fapt că, Victor Ceban, fiind colaborator al Penitenciarului nr. 13 - Chișinău, până la 06 martie 2012, dorind a se răzbuna pe acțiunile lui Vitalie Munteanu, care executa funcția de șef al Penitenciarului nr. 13 - Chișinău, l-a convins pe deținutul Viorel Conica de a depune (plângere) denunț, cu bună știință fals, în privința lui Vitalie Munteanu, cu informație falsă, legată de învinuirea ultimului în săvârșirea infracțiunii grave, precum că a fost maltratată, iar pentru confirmarea faptului maltratării va fi necesară cauzarea unor leziuni corporale.

Urmând scopul prestabilit și având acordul deținutului Viorel Conica de a întreprinde cele menționate, la 06 martie 2012, între orele 13.40 - 14.30, cunoscând că în celula condamnatului Viorel Conica, nr. 129, a fost șeful instituției Vitalie Munteanu, Victor Ceban a intrat în celulă și, în scopul creării de probe false, i-a aplicat deținutului Viorel Conica multiple lovituri cu un obiect neidentificat, posibil

baston din cauciuc, precum și cu mâinile și picioarele pe spate, membre și în regiunea abdomenului.

În aceeași zi, respectând înțelegerea, Viorel Conica a scris și a expediat plângere în adresa Procuraturii Generale a R. Moldova, în care a indicat date false privind maltratarea sa de către Vitalie Munteanu.

La 13 martie 2012 plângerea a ajuns la Procuratura Generală a R. Moldova.

De către organul de urmărire penală, Victor Ceban, a fost învinuit că, în perioada 23 noiembrie 2011 - 27 aprilie 2012, a îndeplinit funcția de specialist al Serviciului Securitate al Penitenciarului nr. 13 - Chișinău, în grad special, locotenent major de justiție.

În perioada lunilor decembrie 2011 - februarie 2012, Victor Ceban, fiind persoană publică cu funcție de răspundere, investită cu anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, a încălcat grav cerințele art. 22 alin. (2) al Legii nr. 1036 din 17 decembrie 1996 „Cu privire la sistemul penitenciar”, prevederile pct. 81 al Statutului executării pedepsei de către condamnați aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 583 din 26 mai 2006, pct. 1, 2 al Statutului Disciplinar al Colaboratorului Sistemului Penitenciar aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 308 din 19 martie 1998, art. 9 lit. b), c) Codul etic al colaboratorului sistemului penitenciar, pct. 2, 7 al fișei postului, a săvârșit acțiuni care depășesc vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă acestea au fost soldate cu urmări grave, în următoarele împrejurări.

Astfel, în perioada lunilor decembrie 2011 - februarie 2012, Victor Ceban, fiind în serviciu și îndeplinind obligațiile sale funcționale, aflându-se în incinta Penitenciarului nr. 13 - Chișinău, amplasat pe adresa str. Bernardazzi 3, mun. Chișinău, depășind în mod vădit limitele atribuțiilor de serviciu, urmărind scopul denigrării imaginii conducerii Penitenciarului nr. 13 - Chișinău, sistematic l-a amenințat pe condamnatul Viorel Conica cu crearea de probleme în penitenciar, transferul în altă celulă, răspândirea unor zvonuri defăimătoare și prelucrarea operativă, încercând a-l convinge să-l ajute la îndeplinirea unor activități ce s-ar solda cu demiterea din funcție a șefului instituției în cauză, locotenentului-colonel de justiție Vitalie Munteanu, iar în cazul în care va accepta colaborarea, atunci îi va facilita încadrarea în detașamentul de deservire a penitenciarului cu scopul ca ultimul să acumuleze zile privilegiate de muncă și să fie liberat înainte de termen de executarea pedepsei. Fiind asuprit în mod psihic și conștientizând pericolul care poate urma pentru viața și sănătatea sa, Viorel Conica a acceptat să-l susțină pe Victor Ceban.

Aproximativ la începutul lunii martie 2012, Victor Ceban l-a scos la o convorbire pe condamnatul Viorel Conica, căruia i-a spus că în zilele următoare, dacă va fi vizitat de către cineva din șefii instituției, el, adică Victor Ceban, după aceasta îi va aplica lovituri. Tot atunci, Victor Ceban i-a spus lui Viorel Conica că acesta va trebui să declare că anume acea persoană din conducerea penitenciarului l-a maltratat.

La 06 martie 2012, între orele 13:55 – 14:15, Victor Ceban, cunoscând că în celula condamnatului Viorel Conica a fost șeful instituției, Vitalie Munteanu, a intrat în celula 129 a Penitenciarului nr. 13 - Chișinău, unde i-a aplicat deținutului Viorel Conica multiple lovituri cu un obiect neidentificat, posibil baston din cauciuc, precum și cu mâinile și picioarele pe spate, membre și în regiunea

abdomenului.

În continuare, Victor Ceban i-a indicat lui Viorel Conica să depună o plângere pe numele Procurorului General al R. Moldova, precum că a fost maltratat de către șeful Penitenciarului nr. 13 – Chișinău, Vitalie Munteanu, fapt care Viorel Conica l-a făcut. În baza plângerii deținutului Viorel Conica, la 15 iunie 2012 s-a dispus pornirea urmăririi penale conform elementelor componente de infracțiune prevăzute de art. 309¹ alin. (3) lit. e) Cod penal, suspectul fiind Vitalie Munteanu.

În rezultatul acestor acțiuni infracționale ale lui Victor Ceban, au fost cauzate urmări grave intereselor publice și drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice, exprimate prin instigare la condamnarea Viorel Conica la denunțare falsă, soldată cu suspectarea lui Vitalie Munteanu în săvârșirea unei infracțiuni grave, ce se putea finaliza cu tragerea la răspundere penală a unei persoane nevinovate, aplicarea actelor de tortură asupra condamnatului Viorel Conica, fapte care în cumul aduc atingere credibilității sistemului judiciar.

Tot el, la 06 martie 2012, fiind persoană publică și îndeplinind obligațiile sale funcționale, a încălcat grav cerințele art. 3 a Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art. 24 alin. (2) din Constituție, art. art. 9 pct. 10), 22 alin. (2), 35 al Legii nr. 1036 din 17 decembrie 1996 „Cu privire la sistemul penitenciar”; pct. 216 al Statutului executării pedepsei de către condamnați aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 583 din 26 mai 2006, fișa postului al specialistului serviciului securitate a Penitenciarului nr. 13 - Chișinău, fiind persoană publică cu funcție de răspundere și acționând cu titlu oficial ca persoană ce reprezintă Departamentul Instituțiilor Penitenciare, intenționat a săvârșit acte de tortură asupra deținutului Viorel Conica, în următoarele împrejurări.

La 06 martie 2012, între orele 13:55 – 14:15, Victor Ceban a intrat în celula nr. 129 a Penitenciarului nr. 13 - Chișinău, amplasat pe adresa str. Bernardazzi, 3 mun. Chișinău, unde se afla doar deținutul Viorel Conica și urmărind scopul de a obține de la ultimul mărturisiri de acuzare a șefului Penitenciarului nr. 13 - Chișinău, locotenentului-colonel de justiție Vitalie Munteanu, precum că ultimul i-a aplicat lovituri deținutului Viorel Conica, a aplicat față de deținutul Viorel Conica acte de tortură.

Astfel, Victor Ceban, fiind în celula nr. 129, a scos din mână scurtei de iarnă un obiect neidentificat, posibil baston din cauciuc, special adaptat în scop de tortură, cu care i-a aplicat lui Viorel Conica aproximativ 10-12 lovituri pe spate și mâini, după care i-a aplicat 3-4 lovituri cu pumnii la ambii umeri și câte 5 lovituri cu piciorul la ambele picioare, în regiunea coastelor și pieptului.

În rezultatul acțiunilor violente ale lui Victor Ceban a fost știrbită imaginea colaboratorului sistemului penitenciar, iar părții vătămate Viorel Conica i-au fost cauzate vătămări corporale neînsemnate.

3. Procurorul, a contestat cu apel sentința solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Victor Ceban să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal, la 7 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții similare celei de care s-a folosit la săvârșirea infracțiunii pe termen de 4 ani;

- art. 309¹ alin. (3) lit. e) Cod penal, la 6 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții similare celei de care s-a folosit la săvârșirea infracțiunii pe termen de 4 ani;

- art. art. 42 alin. (4), 311 alin. (2) lit. a) Cod penal, la 3 ani închisoare.

În temeiul art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă 8 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții similare celei de care s-a folosit la săvârșirea infracțiunii pe termen de 5 ani.

Conform art. 66 Cod penal, lui Victor Ceban să-i fie retras gradul special de locotenent major de justiție.

Apelantul a invocat că, neținând cont de propriile constatări expuse în sentință, instanța l-a achitat pe inculpat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 328 alin. (3) lit. d), 309¹ alin. (3) lit. e) Cod penal, dar l-a recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. art. 42 alin. (4), 311 alin. (2) lit. a) Cod penal, admitând faptul că inculpatul a intrat în relații, contrar intereselor de serviciu, cu deținutul Viorel Conica în perioada lunilor decembrie 2011 - februarie 2012 și l-a instigat pe ultimul să depună denunțul intenționat fals împotriva lui Vitalie Munteanu privind maltratarea sa.

3.1. Inculpatul, a contestat sentința cu apel solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare pe toate capetele de acuzare.

În motivare a invocat că, declarațiile martorilor acuzării nu dovedesc că el, între orele 13:30 - 14:00 nu a fost la percheziția care a avut loc la blocul de regim nr. 2, care se află în altă parte de blocul nr. 3 de regim, în care era deținut Viorel Conica, care a pretins că în decurs de 15 minute după ce l-a vizitat Vitalie Munteanu, a intrat la acesta în celulă.

Prima instanță nu a stabilit când și cum putea inculpatul afla că Vitalie Munteanu s-a deplasat la blocul de regim nr. 3 și a intrat l-a Viorel Conica în celulă la ora 13:37, el aflându-se în acel moment în blocul de regim nr. 2 la efectuarea percheziției în altă celulă.

Instanța nu a dat apreciere faptului că inculpatul nu a avut baston din cauciuc în dotare, fapt demonstrat prin fișa de post, registrul privitor la eliberarea mijloacelor speciale etc., instanța axându-se doar pe presupuneri, fapt ce contravine normelor procesuale penale.

Martorul Nichita Ipati, care în acea perioadă era deținut împreună cu Viorel Conica într-o celulă, a declarat ferm că la 06 martie 2012, a intrat în celulă la ora 13:55, întorcându-se de la Judecătoria Centru, mun. Chișinău, afirmând că acest fapt poate fi confirmat și de către înregistrările video efectuate de camerele de supraveghere instalate în coridor unde se află celula nr. 129 în care era deținut împreună cu Viorel Conica, pe când Viorel Conica a declarat că Nichita Ipati s-a întors în celulă la ora 17:00.

A indicat apelantul că, nu au fost administrate probe care ar confirma concluziile primei instanțe referitor la faptul că la 06 martie 2012, inculpatul a intrat în blocul de regim nr. 3 sau în celula nr. 129 între orele 13:40 - 14:30.

Înregistrările video din 06 martie 2012 au fost distruse de către administrația Penitenciarului nr. 13 - Chișinău, responsabilă pentru păstrarea acestora, prezentând în judecată doar secvența când Vitalie Munteanu a intrat în celula lui Viorel Conica, dar nu toate înregistrările de la camera de supraveghere video de la

coridorul celulei nr. 129 unde se deținea Viorel Conica și Nichita Ipati.

În cauza Ipate c. Moldova, hotărârea din 21 iunie 2011, la § 61, CEDO s-a expus deja cu referire la înregistrările video care au fost distruse și omisiunea procurorului de a acționa prompt pentru a administra astfel de probe esențiale pentru soluționarea cauzei, privând în mod efectiv instanța de judecată de posibilitatea de a aprecia probele care ar fi confirmat sau infirmat în mod obiectiv pretențiile reclamantului.

A specificat inculpatul că, martorul Albert Puiu a declarat că, la 10 martie 2012, el personal a vizionat înregistrările video de la camera de supraveghere de pe coridorul unde se deținea Viorel Conica, de la orele 13:00 până la orele 15:00 și a indicat că a văzut cum Vitalie Munteanu a intrat în celula lui Viorel Conica, după ce Vitalie Munteanu a ieșit la ora 13:55, a intrat Nichita Ipati, alte persoane nu au intrat sau ieșit.

Aceste declarații nu au fost combătute cu probe, iar participanții la proces nu și-au exprimat dezacordul cu declarațiile acestui martor.

A indicat apelantul că, prima instanță neîntemeiat a respins ca inadmisibile înregistrările video care infirmă declarațiile lui Viorel Conica, precum că el s-a adresat la medic a doua zi dimineața, or faptul că Viorel Conica nu s-a adresat la medic este confirmat pe deplin de către înregistrările video, materialele cauzei penale și informațiile prezentate de lucrătorii medicali ai Penitenciarului nr. 13 - Chișinău.

Potrivit ordonanței procurorului din 12 noiembrie 2012, în privința deținutului Viorel Conica a fost refuzată începerea urmăririi penale și clasat procesul penal din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, procurorul conducându-se de art. art. 52 alin. (1) pct. 1), 255, 275 pct. 3) Cod de procedură penală, art. 14 alin. (2) Cod penal.

Totodată din învinuire rezultă că, inculpatul l-a instigat pe Viorel Conica, prin aplicarea actelor de tortură în privința acestuia, fapt care nu și-a găsit confirmare, deoarece acțiunile lui Viorel Conica nu au fost apreciate prin prisma art. 39 Cod penal (constrângerea fizică sau psihică) și art. 38 Cod penal (starea de extremă necesitate).

Astfel, în lipsa unei aprecieri a acțiunilor lui Viorel Conica prin prisma art. art. 38, 39 Cod penal, s-a stabilit că el nu a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 311 Cod penal, rezultă că, conform prevederilor art. 42 alin. (4) Cod penal, devine nulă aprecierea și condamnarea lui Victor Ceban ca instigator la săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 311 Cod penal.

3.2. Avocatul Aliona Tufan în numele părții vătămate Viorel Conica, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia în latura civilă, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă acțiunea civilă.

Apelantul a indicat că, prin probe administrate, cu certitudine s-a stabilit că de către inculpat i-au fost cauzate lui Viorel Conica leziuni corporale, iar prima instanță prin respingerea acțiunii civile, i-a încălcat grav părții vătămate drepturile garantate de art. 20 din Constituție, art. 19 Cod de procedură penală și art. 6 CțEDO, din motiv că Viorel Conica nu va fi în drept să înainteze acțiunea civilă în ordinea procedurii civile.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 martie 2015, apelul inculpatului Victor Ceban a fost respins, ca nefondat, apelurile

procurorului și avocatului Aliona Tufan în numele părții vătămate, au fost admise, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, prin care Victor Ceban a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 328 alin. (1) Cod penal, la 1 an închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în instituțiile penitenciare pe termen de 3 ani;

- art. 309¹ alin. (3) lit. e) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în instituțiile penitenciare pe termen de 3 ani;

- art. art. 42 alin. (4), 311 alin. (2) lit. a) Cod penal, la 3 ani închisoare.

În temeiul art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă 6 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în instituțiile penitenciare pe termen de 3 ani, cu executarea pedepsei închisorii în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 66 Cod penal, lui Victor Ceban i-a fost retras gradul special de locotenent major de justiție.

A fost dispusă încasarea din contul inculpatului în beneficiul lui Viorel Conica, prejudiciul moral în sumă de 2000 lei.

În motivarea soluției sale instanța de apel a indicat că, prima instanță a reținut corect starea de fapt însă, eronat a conchis asupra achitării inculpatului de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 328 alin. (3) lit. d), 309¹ alin. (3) lit. e) Cod penal, or, vinovăția inculpatului a fost confirmată prin probele administrate, cercetate și verificate de instanța de apel, și anume: declarațiile inculpatului, martorilor Ion Sorocean, Nicolae Petcu, Leonid Grecu, Iurie Popa, Ion Lupu, Andrian Crețu, Albert Puiu, Andrei Sărăcuța, Nichita Ipate, Grigore Grăjdieru, expertului medic-legist Marin Buga; plângerea lui Viorel Conica; procesele-verbale de ridicare din 04 aprilie 2012 și 26 decembrie 2012; raportul de constatare medico-legală nr. 1153 din 13 martie 2012, cu planșă fotografică; raportul de expertiză medico-legală nr. 1863/D din 31 iulie 2012; procesul-verbal de confruntare din 03 octombrie 2012, între Victor Ceban și partea vătămată Viorel Conica; ordinul nr. 066 din 06 martie 2012 al șefului Penitenciarului nr. 13 – Chișinău; procesul-verbal din 16 noiembrie 2012 de verificare a declarațiilor părții vătămate Viorel Conica la locul infracțiunii, cu tabel fotografic; ordinul nr. 178ef din 04 iulie 2011 a Directorului General interimar DIP; extrasul din ordinul nr. 255ef din 26 septembrie 2011 a Directorului General interimar DIP; extrasul din ordinul nr. 344ef din 23 noiembrie 2011 a Directorului General interimar DIP.

Instanța de apel a conchis că în acțiunile inculpatului se întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, însă învinuirea adusă inculpatului în baza art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal, este nefondată, deoarece nu a fost probată existența urmărilor grave ale acțiunilor inculpatului.

5. Avocatul Boris Bulbuc în numele inculpatului, a contestat cu recurs hotărârile, solicitând casarea acestora cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a menționat că, instanța de apel a transcris declarațiile martorilor acuzării precum și ale apărării fără a le aprecia ca probe relevante, concludente, pertinente și utile, încălcând prevederile art. art. 100 alin. (4), 101 Cod de procedură penală, selectiv, fără a se baza pe prevederile legislației în vigoare a anulat probele apărării, fără a argumenta excluderea lor.

În cadrul ședințelor de judecată, martorii acuzării s-au contrazis în declarații

și acestea nu au fost înlăturate de instanța de apel, fapt ce constituie o încălcare gravă a prevederilor art. 6 CțEDO, art. art. 8, 389 alin. (2) Cod de procedură penală.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 13 octombrie 2015, a fost admis recursul, casată total decizia și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea soluției, instanța de recurs a indicat că, potrivit descrierii sentinței, prima instanță, în mod divergent și absolut neclar, mai întâi a constatat că inculpatul este învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (4), 311 alin. (2) lit. a) Cod penal, apoi a ajuns la concluzia că inculpatul a săvârșit această infracțiune, dar nu în circumstanțele indicate în rechizitoriu, invocând împrejurări considerate a fi nedovedite în cazul celorlalte două infracțiuni prevăzute de art. art. 309¹ alin. (3) lit. e), 328 alin. (3) lit. b) Cod penal, ultimul fiind achitat din motiv că faptele nu întrunesc elementele acestor infracțiuni.

Instanța de apel nu a respectat prescripțiile de drept prevăzute de art. art. 413 alin. (3), (4), 414 alin. (2), (3), (5), (6), 415 alin. (2¹), 417 alin. (1) pct. 8), 419, 325 alin. (1), 394 alin. (1) pct. 1), 2), 101 alin. (1), (4) Cod de procedură penală, deoarece, rejudecând cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în prima instanță, potrivit descrierii deciziei contestate și a procesului-verbal al ședinței judiciare:

a) a concluzionat divergent și neclar că: prima instanță a stabilit corect starea de fapt, însă greșit a conchis asupra achitării inculpatului..., că inculpatul nu a recunoscut vina... dar aceasta este dovedită prin declarațiile inculpatului..., că acțiunile inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, însă învinuirea adusă inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal este nefondată...;

b) nu a descris faptele criminale, considerate ca fiind dovedite, în raport cu circumstanțele invocate în rechizitoriu pe fiecare episod în parte, cu indicarea locului, timpului și modului săvârșirii lor.

Indicând doar că inculpatul a săvârșit infracțiunile prevăzute de art. art. 328 alin. (1), 309¹ alin. (3) lit. e), 42 alin. (4), 311 alin. (2) lit. a) Cod penal, instanța de apel nu a efectuat și încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului conform elementelor infracțiunilor nominalizate;

c) și-a întemeiat concluziile pe probe neverificate în ședința de judecată a instanței de apel și neconsemnate în procesul-verbal și judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, a pronunțat o hotărâre de condamnare fără audierea martorilor acuzării, declarațiile căror constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului;

d) nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul apărării;

e) nu a apreciat separat fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, nu a indicat motivele pentru care instanța a respins probele și versiunile apărării, inclusiv circumstanța că inculpatul se afla în perioada indicată în rechizitoriu, în alt loc decât cel incriminat, absolut neîntemeiat a respins demersurile apărării privind audierea suplimentară a martorilor chestionați în prima instanță și a unor martori noi, neaudiați în prima instanță.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016, au fost respinse, ca nefondate, apelurile declarate de procuror și de avocatul Aliona

Tufan în numele părții vătămate, admis apelul declarat de inculpat, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Victor Ceban a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 328 alin. (3) lit. d), 309¹ alin. (3) lit. e), 42 alin. (4), 311 alin. (2) lit. a) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptelor infracțiunilor și fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Pentru a se pronunța instanța de apel a constatat că, concluzia primei instanțe privind confirmarea vinovăției inculpatului Victor Ceban în săvârșirea infracțiunii de instigare la denunț calomnios, este pripită, deoarece probele administrate nu au confirmat cu certitudine și fără dubiu rezonabil că, Victor Ceban a urmărit scopul de a obține de la deținutul Viorel Conica mărturisiri de acuzare a șefului Penitenciarului nr. 13 - Chișinău, locotenent-colonel de justiție Vitalie Munteanu, precum că ultimul i-a aplicat lovituri deținutului Viorel Conica.

Instanța a indicat că, apelul declarat de procuror este neîntemeiat, fiind bazat pe presupuneri neargumentate, fără a avea suport juridic probant.

De asemenea, instanța de apel a reținut ca întemeiate argumentele invocate de către inculpat în apelul declarat și anume faptul că, la cauză este omisiunea procurorului de a acționa prompt, a ridica și a verifica înregistrările video din 06 martie 2012, mai ales de la camerele de supraveghere video de la coridorul în care era deținut Viorel Conica, ceea ce a privat în mod efectiv instanța de judecată de posibilitatea de a aprecia această probă video, care ar fi confirmat sau infirmat în mod obiectiv declarațiile inculpatului, ale lui Viorel Conica și ale martorului Nichita Ipati.

Instanța de apel a conchis că, prima instanță a emis o sentință de condamnare neîntemeiată în baza art. art. 42 alin. (4), 311 alin. (2) lit. a) Cod penal și neîntemeiat l-a achitat pe inculpat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 328 alin. (3) lit. d), 309¹ alin. (3) lit. e) Cod penal, din motiv că faptele inculpatului nu întrunesc elementele constitutive ale acestor infracțiuni, fiindcă motivul legal al achitării de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 328 alin. (3) lit. d), 42 alin. (4), art. 311 alin. (2) lit. a) Cod penal, este că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, iar pe art. 309¹ alin. (3) lit. e) Cod penal, că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Mai mult, instanța de apel a reținut că, conform ordonanței de refuz în începerea urmăririi penale și clasarea procesului penal din 12 noiembrie 2012 (f.d.11 vol.I), s-a constatat că în cadrul urmăririi penale la 05 iunie 2012, Viorel Conica fiind audiat în calitate de martor pe cauza penală și preîntâmpinat despre răspunderea penală pentru declarații mincinoase conform art. 312 Cod penal, a declarat că cele expuse în plângere nu corespund adevărului, în realitate el a fost maltratat de către colaboratorul Penitenciarului nr. 13 – Chișinău, locotenent major de justiție Victor Ceban, care l-a amenințat pe Viorel Conica, că dacă nu v-a declara că Vitalie Munteanu l-a lovit va avea probleme în timpul deținerii în penitenciar, iar pentru faptul că o să-l acuze pe Vitalie Munteanu pentru aplicarea loviturilor, ultimul va fi demis din funcție.

Totodată, rezultă că în acțiunile deținutului Viorel Conica nu sunt întrunite elementele componente de infracțiune prevăzute de art. 311 alin. (2) lit. a) Cod penal, deoarece Viorel Conica a înscenat maltratarea de către Vitalie Munteanu, iar în temeiul art. 275 alin. (1) pct. 3) s-a dispus refuzarea în începerea urmăririi

penale în privința lui Viorel Conica în baza art. 311 alin. (2) lit. a) Cod penal, deoarece fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

La emiterea sentinței de condamnare, prima instanță s-a bazat pe plângerea părții vătămate Viorel Conica însă nu a ținut cont de faptul că anume prin ordonanța din 12 noiembrie 2012, este invocat că cele expuse în plângere nu corespund adevărului, iar în situația dată, instanța trebuia să aprecieze critic declarațiile acesteia, deoarece aceasta urmărea scopul de a duce instanța în eroare.

Instanța de apel a indicat că, doar plângerea părții vătămate nu poate fi suficientă pentru a convinge un observator obiectiv că bănuiala este rezonabilă, iar pentru a susține o bănuială rezonabilă că o persoană a săvârșit o infracțiune este necesar de probe convingătoare, însă la materialele cauzei nu există probe care ar confirma concluziile procurorului și primei instanțe precum că, la 06 martie 2012, Victor Ceban a intrat în blocul de regim nr. 3, celula nr. 129 între orele 13:40 - 14:30.

Or, conform declarațiilor părții vătămate Vitalie Munteanu (f.d.28 vol.I) acesta a invocat că, la 06 martie 2012, aproximativ la ora 13:20, la postul nr. 13 al penitenciarului a fost anunțată alarma, deplasându-se acolo pentru a verifica situația de post, în celula nr. 129, Viorel Conica era singur în celulă și i-a făcut observație acestuia să seteze muzica la volum accesibil, după care a depistat un telefon mobil pe care l-a ridicat, rugând colaboratorii de poliție să iasă din celulă pentru a căpăta informația de la deținut cu referire la modalitatea pătrunderii obiectului interzis la dânsul, iar ultimul nu a răspuns amenințându-l verbal că îi va crea probleme, astfel tot ce s-a petrecut în celula nr. 129, la 06 martie 2012, a decurs în timp de o minută și treizeci de secunde, ce se confirmă prin înregistrarea video de la camera de supraveghere instalată la postul respectiv, în liniște și fără acțiuni de violență.

Tot el, Vitalie Munteanu prin declarațiile sale suplimentare (f.d.67 vol.I) a invocat că, conform înregistrărilor video de la camerele de supraveghere amplasate la posturi, este clar vizibil că colaboratorii care erau la post la 06 martie 2012 nu au nici o reacție de violență și acest fapt confirmă că în celula nr. 129 nu se petrecea ceva deosebit, iar reieșind din secvențele video, explicațiile deținutului Viorel Conica referitor la aplicarea acțiunilor violente din partea lui Vitalie Munteanu sunt lipsite de suport din motiv că intervalul de timp în care acesta s-a aflat în celulă este prea mic, neavând posibilitatea reală de a recurge la asemenea acțiuni.

Referitor la argumentele invocate de către inculpatul Victor Ceban, instanța de apel a reținut că, prima instanță neîntemeiat a respins ca inadmisibile înregistrările video care infirmă declarațiile lui Viorel Conica, precum că el s-a adresat la medic a doua zi dimineața, care au fost ridicate de procuror, fără a se expune asupra declarațiilor lui Viorel Conica care sunt vădit false.

Faptul că, Viorel Conica nu s-a adresat la medic este confirmat pe deplin de către înregistrările video și materialele cauzei penale, informațiile prezentate de lucrătorii medicali ai Penitenciarului nr. 13 - Chișinău, care în unanimitate au declarat că Viorel Conica nu s-a adresat la medic de la 06 martie 2012 până la 10 martie 2012, cu toate că avea și îi era asigurată astfel de posibilitate.

Mai mult, prin declarațiile părții vătămate Vitalie Munteanu se confirmă faptul că, în timpul apelului de dimineață sunt prezenți colaboratorii serviciului medical care reacționează la solicitările deținuților, iar în cazul când deținutul nu

iese din celulă, colaboratorii verifică starea sănătății.

Totodată, la apelul de seară și pe parcursul serviciului diurn, colaboratorul serviciului medical la solicitarea deținuților, conform obligațiilor de serviciu, efectuează vizite. Astfel, deținutul Viorel Conica nu a solicitat asistență medicală, fapt confirmat prin înregistrarea video de la camera de supraveghere instalată la postul respectiv de la 06 martie 2012 până la 10 martie 2012.

O altă probă pusă la baza sentinței de condamnare a inculpatului Victor Ceban sunt declarațiile martorilor Ion Soroceanu, Nicolae Petcu, Leonid Grecu, Ion Lupu, care erau repartizați pentru efectuarea perchezițiilor în grupul în care era repartizat și Victor Ceban și care au declarat că nu l-au văzut pe ultimul nici după finisarea percheziției nici în biroul 17, unde au fost perfectate procesele-verbale, iar despre declarațiile martorului Andrian Crețu instanța a conchis că acesta a încercat să amelioreze situația, însă, instanța de apel a reținut că, anume declarațiile martorilor Andrei Voloșin, Ion Soroceanu, Leonid Grecu, Iurie Popa, Ion Lupu, Andrian Crețu, Andrei Sărăcuța, Nichita Ipate, Grigore Grăjdieru, Tudor Bragoi și Eugen Crăciun, stabilesc nevinovăția lui Victor Ceban și coroborează cu declarațiile acestuia.

La fel, în confirmarea nevinovăției inculpatului Victor Ceban, instanța de apel a reținut declarațiile martorului Albert Puiu, care coroborează cu declarațiile martorului Nichita Ipati.

De asemenea, instanța de apel a menționat că, conform declarațiilor expertului medic-legist, Marin Buga, date în cadrul ședinței de judecată din 22 iulie 2013, a relatat că, nu este posibil de indicat concret dacă la 5, 6 sau 7 martie 2012 au fost create leziunile corporale la Viorel Conica, stabilite prin raportul de constatare medico-legală nr. 1153 din 13 martie 2012 (f.d.43-47 vol.I), la fel a comunicat că leziunile corporale de pe spate puteau fi create cu nunchakuri.

Tot aici, instanța de apel a reținut că, la 15 februarie 2016 prin încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost admis demersul avocatului inculpatului privind numirea unei expertize în comisie, iar potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 56, experții au ajuns la concluzia că leziunile depistate la Viorel Conica puteau fi cauzate inclusiv la 07 martie 2012 sau 08 martie 2012 și puteau fi cauzate cu nunchakuri în timpul antrenamentelor.

Mai mult, în explicațiile suplimentare a părții vătămate Viorel Conica din 14 iunie 2012, acesta a menționat că, nu a fost lovit cu bastonul din cauciuc și în cameră s-a aflat numai Vitalie Munteanu și Viorel Conica și nu a văzut atât la Vitalie Munteanu sau la ceilalți lucrători ai penitenciarului, în acel moment, să aibă asupra lor bastoane în dotare.

În combaterea argumentelor invocate de către acuzare, referitor la faptul că, prima instanță nu a luat în considerație că specialistul serviciului securitate a Penitenciarului nr. 13 - Chișinău, Victor Ceban, a încălcat obligațiile din fișa postului, instanța de apel a reținut declarațiile martorului Albert Puiu care a invocat că, la 06 martie 2012 în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău, s-au petrecut un șir de măsuri, astfel la ora 13:00 reprezentanții DIP au venit cu inițiativa de a efectua percheziții în penitenciar, fiind adunat efectivul de o zi a penitenciarului aproximativ la ora 13:05, care a fost repartizat în mai multe grupe.

Astfel, acesta a invocat că, aproximativ la orele 14:00 - 14:10 când se întorceau toți de la percheziții, a ieșit din birou unde l-a văzut pe Victor Ceban, l-a

chemat în birou și i-a dat indicații ultimului să facă copii din dosarele personale ale deținuților, cu ce și a fost ocupat până târziu în biroul 24.

La fel, martorul a accesat sistemul video și a vizionat secvența video din 06 martie 2012, în regim grăbit, și a observat că în celula în care se deținea Viorel Conica, nu a intrat nimeni nici până a intra Vitalie Munteanu și nici după ce a ieșit acesta. Aproximativ până la ora 14:00 a fost adus al doilea deținut de către un colaborator din regim. A vizionat aproximativ de la ora 13:00 până la ora 15:00, a văzut că în celulă a intrat doar Vitalie Munteanu.

A mai menționat martorul că, Viorel Conica este o persoană problematică deoarece scria des diverse plângeri.

Faptul că la Viorel Conica în celulă a fost depistat și ridicat un telefon mobil model „Nokia” a fost demonstrat și prin procesul-verbal de percheziție și ridicare din 06 martie 2012.

Instanța de apel a stabilit că nu și-a găsit confirmare acuzația că, la săvârșirea acțiunilor de tortură de către Victor Ceban în privința părții vătămate Viorel Conica, primul a folosit un baston din cauciuc, deoarece nu au fost prezentate probe ce ar justifica acuzația dată, or, de către inculpat nu au fost încălcate obligațiile din fișa postului și anume de a nu supune pe nimeni la torturi, nici la pedepse sau tratamente inumane ori degradante, să respecte normele eticii profesionale, să aibă o atitudine umană față de deținuți, etc.

Nici argumentul invocat de acuzare precum că, prima instanță eronat a calificat acțiunile lui Victor Ceban de intimidare și asuprire psihică, precum și aplicarea loviturilor cu consimțământul lui Viorel Conica ca nefiind depășire a atribuțiilor de serviciu, nu a fost reținut de către instanța de apel, invocând în acest sens că, la materialele dosarului nu au fost administrate probe pertinente și concludente ce ar confirma cu desăvârșire vinovăția lui Victor Ceban.

Subsecvent, instanța de apel a menționat că, prin explicația anexată la materialele cauzei de Viorel Conica (f.d.65 vol.I), ultimul a solicitat încetarea examinării plângerii depuse de dânsul în privința lui Vitalie Munteanu, motivele nu a dorit să le invoce, însă este legat de careva presiuni din partea lui Vitalie Munteanu, a administrației Penitenciarului nr. 13 - Chișinău sau din partea procurorului, nu a solicitat să fie transferat în alt penitenciar și nu consideră că viața acestuia este în pericol.

Astfel, instanța de apel a conchis că, învinuirea adusă inculpatului este nemotivată, neîntemeiată, bazată pe presupuneri și declarații vădit subiective, iar o sentință de condamnare nu poate să fie adoptată pe astfel de probe, or acuzarea nu a prezentat probe în susținerea învinuirilor aduse lui Victor Ceban prin rechizitoriu, iar singura presupusă probă este plângerea părții vătămate Viorel Conica precum și declarațiile acestuia pe care instanța de apel le-a apreciat critic, din motiv că nu coroborează cu celelalte probe din dosar.

Mai mult, instanța de apel a reținut ca fiind veridice declarațiile lui Victor Ceban, care au fost aceleași pe toată perioada cercetării judecătorești.

Referitor la argumentele invocate în apel de către avocatul Aliona Tufan în numele părții vătămate Viorel Conica, instanța de apel a menționat că, în urma analizei tuturor probelor administrate în ansamblu nu s-a stabilit că părții vătămate anume Victor Ceban i-a cauzat leziuni corporale, fiind prezumat faptul că prima instanță nu a încălcat părții vătămate Viorel Conica drepturile garantate de art. 20

din Constituție, art. 19 Cod de procedură penală și art. 6 CțEDO.

8. Procurorul, în temeiul pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia solicitând casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivare a invocat că, vina inculpatului Victor Ceban în săvârșirea infracțiunilor incriminate este demonstrată prin probe administrate de partea acuzării, care au fost cercetate în conformitate cu legea procesuală penală, dar nu au fost corect apreciate prin prisma coroborării lor, și anume: declarațiile părților vătămate Viorel Conica și Vitalie Munteanu, martorilor Andrei Voloșin, Ion Sorocean, Nicolae Petcu, Albert Puiu, Nichita Ipate, Tudor Bragoi, Eugen Crăciun, expertului medic-legist Marin Buga; plângerea condamnatului Viorel Conica adresată Procurorului General al R. Moldova (f.d.20-24 vol.I); proces-verbal de ridicare din 04 iulie 2012; copia ordinului șefului Penitenciarului nr. 13 – Chișinău nr. 121 din 21 mai 2012; procesul-verbal de nimicire a bunurilor, obiectelor și substanțelor interzise spre păstrare din 21 mai 2012 și procesul-verbal de percheziție a celulei nr. 129 din 06 martie 2012 (f.d.89 vol.I); raportul de constatare medico-legală nr. 1153 din 13 martie 2012, cu planșă fotografică (f.d.43-47 vol.I); raportul de expertiză medico-legală nr. 1836/D din 31 iulie 2012 (f.d.120-121 vol.I); procesul-verbal de confruntare din 03 octombrie 2012, între bănuitul Victor Ceban și partea vătămată Viorel Conica (f.d.144-147 vol.I); ordinul nr. 066 din 06 martie 2012, a șefului Penitenciarului nr. 13 - Chișinău (f.d.170 vol.I); procesul-verbal din 16 noiembrie 2012 de verificare a declarațiilor părții vătămate Viorel Conica la locul infracțiunii, cu tabel fotografic (f.d.195-202 vol.I); ordinul nr. 178ef din 07 iulie 2011 a Directorului General interimar DIP (f.d.206 vol.I); extrasul din ordinul nr. 255ef din 26 septembrie 2011 a Directorului General interimar DIP (f.d.207 vol.I); extrasul din ordinul nr. 344ef din 23 noiembrie 2011 a Directorului General interimar DIP (f.d.208 vol.I); procesul-verbal de ridicare din 26 decembrie 2012 (f.d.8 vol.II); procesul-verbal de examinare a documentelor din 26 decembrie 2012 (f.d.9 vol.II); declarațiile părții vătămate Vitalie Munteanu din 26 martie 2012; procesul-verbal de percheziție și ridicare din 06 martie 2012; interpelarea adresată lui Vitalie Munteanu din 04 aprilie 2012; explicația părții vătămate Viorel Conica prin care a solicitat încetarea examinării plângerii; declarația suplimentară a părții vătămate Vitalie Munteanu din 14 iunie 2012; raportul de expertiză medico-legală nr. 56 din 08 aprilie 2016 în comisie (f.d.69-79 vol.IV).

Sușține recurentul că, din materialele cauzei rezultă și consecințele survenite în urma acțiunilor de depășire a atribuțiilor de serviciu: tratamentul lui Vitalie Munteanu la Spitalul MAI și instigarea condamnatului Viorel Conica la denunțare falsă soldată cu suspectarea lui Vitalie Munteanu în săvârșirea unei infracțiuni grave, cât și aplicarea actelor de tortură condamnatului, fapte care aduc atingere credibilității sistemului judiciar.

Referitor la aplicarea torturii, recurentul a indicat că, Viorel Conica fiind deținut în penitenciar, adică în custodia statului, iar Victor Ceban fiind colaborator al Penitenciarului nr. 13 – Chișinău, avea statut de persoană publică, fiindu-i încredințate anumite obligațiuni de serviciu printre care „prevenirea săvârșirii infracțiunilor în penitenciar”, rezultând astfel că, partea vătămată se afla în dependență față de făptuitor, iar scopul urmărit de inculpat era de a obține probe de

acuzare a unei terțe persoane.

Subsidiar recurentul a invocat că, din probele administrate la materialele cauzei este cert dovedită vinovăția lui Victor Ceban în săvârșirea infracțiunilor incriminate, iar instanța urma să aprecieze critic declarațiile inculpatului care sunt date cu scopul eschivării de la răspunderea penală.

8.1. Avocatul Ina Pucas în numele părții vătămate Viorel Conica, în temeiul pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Victor Ceban să fie recunoscut vinovat și condamnat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 328 alin. (3) lit. d), 309¹ alin. (3) lit. e), 42 alin. (4), 311 alin. (2) lit. a) Cod penal.

În motivare a invocat că, vinovăția lui Victor Ceban în săvârșirea infracțiunilor incriminate este pe deplin demonstrată prin probe prezentate instanței de către acuzare și anume prin: declarațiile părților vătămate Viorel Conica și Vitalie Munteanu, martorilor Andrei Voloșin, Ion Sorocean, Nicolae Petcu, Leonid Grecu, Iurie Popa, Ion Lupu, Andrian Crețu, Andrei Sărăcuța, Grigore Grăjdieru, expertului medic-legist Marin Buga; plângerea părții vătămate Viorel Conica; procesele-verbale de ridicare din 04 iulie 2012 și 26 decembrie 2012; raportul de constatare medico-legală nr. 1153 din 13 martie 2012, cu planșă fotografică; raportul de expertiză medico-legală nr. 1863/D din 31 iulie 2012; procesul-verbal de confruntare din 03 octombrie 2012, între Victor Ceban și partea vătămată Viorel Conica; ordinul nr. 066 din 06 martie 2012 al șefului Penitenciarului nr. 13 – Chișinău; procesul-verbal din 16 noiembrie 2012 de verificare a declarațiilor părții vătămate Viorel Conica la locul infracțiunii, cu tabel fotografic; ordinul nr. 178ef din 04 iulie 2011 a Directorului General interimar DIP; extrasul din ordinul nr. 255ef din 26 septembrie 2011 a Directorului General interimar DIP; extrasul din ordinul nr. 344ef din 23 noiembrie 2011 a Directorului General interimar DIP; procesul-verbal de examinare a documentelor din 26 decembrie 2012.

Consideră recurentul că, instanța de apel în mod eronat a respins declarațiile părții vătămate Viorel Conica, care nu au fost combătute prin probe cercetate de instanță, or, în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat cu certitudine că în privința lui Viorel Conica, în timpul și modul indicat de acesta, a fost aplicată violența fizică - tortura, fiindu-i cauzate leziuni corporale, calificate ca neînsemnate, iar cauzarea acestora în rezultatul automutilării sau căderii de la înălțimea propriului corp se exclude.

Partea vătămată Viorel Conica a fost plasat într-o celulă cu condamnatul Nichita Ipate întru realizarea intenției inculpatului Victor Ceban de a se răzbuna pe șeful Penitenciarului nr. 13 – Chișinău, Vitalie Munteanu.

În perioada de timp indicată de Viorel Conica inculpatul se afla pe teritoriul penitenciarului și nu era prezent la locul efectuării perchezițiilor, cum indică însăși inculpatul.

Indică recurentul că, instanța urmează să aprecieze critic declarațiile martorilor Albert Puiu și Nichita Ipate, care sunt în relații apropiate cu inculpatul, fapt invocat de Viorel Conica în declarațiile sale, iar declarațiile acestora sunt contradictorii cu probele prezentate de acuzare.

Subsidiar a invocat recurentul că, instanța de apel nu a apreciat corect

probele cercetate prin prisma coroborării și a expus o soluție contradictorie motivelor pe care se bazează decizia contestată.

9. Asupra recursurilor declarate a prezentat referințe inculpatul care s-a expus pentru respingerea acestora ca inadmisibile, menționând că, recurenții în argumentarea recursurilor nu indică care este eroarea de drept din cele specificate la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care a fost comisă la judecarea cauzei în instanța de apel și în ce constă esența erorii respective.

Astfel, odată ce recurenții nu au invocat unul din cele 16 temeuri prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, acestea se consideră necorespunzătoare după conținut, deoarece nu îndeplinesc exigențele prevăzute de pct. 5) art. 430 Cod de procedură penală.

Mai mult, din conținutul recursurilor rezultă că, recurenții invocă dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, însă aprecierea probelor nu ține de starea de fapt și nu este prevăzut ca temei pentru recurs, mai mult, conținutul probelor și valoarea lor probatorie a fost analizată detaliat în textul deciziei instanței de apel.

Totodată, a indicat inculpatul că, recursul declarat de avocatul Ina Pucas în numele părții vătămate Viorel Conica a fost depus peste termenul de 30 zile prevăzut de legea procesuală penală.

10. Judecând recursurile ordinare declarate, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că acestea urmează a fi respinse, ca inadmisibile, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să-l respingă, ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu este întemeiat legal (este nefondat).

Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Conform art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în baza temeiurilor stipulate expres în acest articol.

Colegiul penal lărgit reține că, recurenții invocă temeiul pentru recurs stipulat la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

În esență, recurenții critică decizia instanței de apel din motiv că aceasta nu a dat apreciere corespunzătoare probelor cercetate, pe când în opinia lor ele demonstrează indubitabil vinovăția lui Victor Ceban în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 328 alin. (3) lit. d), 309¹ alin. (3) lit. e), 42 alin. (4), 311 alin. (2) lit. a) Cod penal.

Raportând materialele dosarului la criticele recurenților, Colegiul penal lărgit conchide că eroarea semnalată nu este prezentă la caz și este invocată neîntemeiat de titulari, iar pentru a statua astfel s-a rezultat din raționamentele ce urmează.

În primul rând, instanța de recurs ține să remarce că, la această etapă a procedurilor nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, or aceasta fiind sarcina primordială al acestor instanțe.

Deci, Colegiul nu examinează criticele referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente faptice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanța de apel, corectitudinea soluției de achitare adoptată în privința lui Victor Ceban pe toate capetele de acuzare.

Totodată, se impune precizarea că în cadrul procesului penal aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente, deoarece întregul volum de activitate depus de către organele de urmărire, instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se concretizează pe soluția ce urmează a fi dată în urma acestei activități.

În pofida acestui fapt, instanța de recurs reiterează că chestiunea de apreciere a probelor și temeinicia faptelor dovedite de ele, nu este obiect de cercetare la etapa judecării cauzei în recurs.

Or, pentru a constitui temei de casare, eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică.

Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

În cauza deferită judecării, o atare eroare nu a fost constatată de către instanța de recurs.

Mai mult, raportând cele expuse supra la verificarea și aprecierea probelor efectuată de instanța de apel, Colegiul penal lărgit specifică că instanța de apel corect a ajuns la concluzia respingerii apelurilor procurorului și avocatului Aliona Tufan în numele părții vătămate Viorel Conica și admiterii apelului inculpatului, casării sentinței și pronunțării unei hotărâri de achitare, respectând prevederile legale și adoptând o soluție corectă și întemeiată.

Prin urmare, opozabil celor enunțate de recurenți, Colegiul penal lărgit verificând materialele dosarului, specifică că judecând apelurile declarate, instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă de casare a sentinței și dispunerea achitării lui Victor Ceban, învinuit de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 328 alin. (3) lit. d), 42 alin. (4), 311 alin. (2) lit. a) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptelor infracțiunilor și art. 309¹ alin. (3) lit. e) Cod penal, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

În atare circumstanțe, nu pot fi considerate admisibile argumentele recurenților privitor la faptul că din probele cercetate de instanța de apel se dovedește indubitabil vinovăția lui Victor Ceban de săvârșirea infracțiunilor

prevăzute de art. art. 328 alin. (3) lit. d), 309¹ alin. (3) lit. e), 42 alin. (4), 311 alin. (2) lit. a) Cod penal, odată ce acestea nu susțin învinuirea incriminată ultimului prin rechizitoriu.

Or, atunci când unei persoane i se reproșează săvârșirea unei fapte penale și i se aduce o acuzație, aceasta trebuie să fie bazată pe probe pertinente, veridice și concludente care dovedesc, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat.

Pe de altă parte, urmează a se consemna că procurorul, în virtutea atribuțiilor sale funcționale stipulate în art. art. 5-6 a Legii cu privire la Procuratură din 25 februarie 2016, de unde rezultă că dânsul, reprezentând învinuirea în instanța de judecată, are un rol activ de a contribui la aflarea adevărului în cadrul procesului penal, precum și cele expres prevăzute în Codul de procedură penală la art. 53, din care deducem că elementele procesului de tip advers indică la faptul că procurorul, în calitate sa de titular al acțiunii penale, trebuie să dovedească dincolo de orice îndoială rezonabilă acuzarea, fapta și vinovăția la care face referire prin actul de sesizare, întrucât instanța, la rândul ei, nu are sarcina probei, aceasta din urmă revenindu-i procurorului.

În același context, amintim că, în conformitate cu art. 19 alin. (3) coroborat cu art. 254 alin. (1) Cod de procedură penală, organul de urmărire penală are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția bănuțului, învinuitului, inculpatului, cât și cele care îl dezvinovățesc, precum și circumstanțele care îi atenuează sau agravează răspunderea.

În cauza deferită judecării instanța de recurs constată că procurorul nu a îndeplinit exact aceste atribuții funcționale și nu a prezentat probe suficiente care ar contribui la aflarea adevărului.

Respectiv, instanța de apel corect a statuat cu trimitere la prevederile art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală, că doar plângerea și declarațiile părții vătămate nu pot fi suficiente pentru a convinge un observator obiectiv că bănuiala este rezonabilă, iar pentru a susține o bănuială rezonabilă că o persoană a săvârșit o infracțiune este necesar de probe convingătoare, însă la materialele cauzei nu există probe care ar confirma concluziile procurorului și primei instanțe precum că, la 06 martie 2012, Victor Ceban a intrat în blocul de regim nr. 3, celula nr. 129 între orele 13:40 - 14:30.

Deși, recurenții au susținut că instanța de apel a ajuns la concluzia achitării inculpatului prin ignorarea mai multor probe administrate în cursul urmăririi penale și cercetate de instanță, totuși considerăm oportun de a consemna că, dimpotrivă, instanța de apel a făcut o analiză minuțioasă a tuturor probelor administrate pe parcursul procesului penal, ajungând la concluzia corectă că acestea nu dovedesc vinovăția lui Victor Ceban în cele incriminate.

Potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele de fond.

Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de

recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (hotărârile CEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei).

Totodată, art. 6 din CțEDO impune în sarcina instanței, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora, iar obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CțEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (hotărârile CEDO, pct. 80-81 Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos).

În legea procesuală penală, prezumția de nevinovăție este înscrisă între regulile de bază ale procesului penal, în art. 8 statuându-se că persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atât timp cât vinovăția sa nu îi va fi dovedită în modul prevăzut de lege, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale și nu va fi constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă.

Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa.

Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri.

Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, se interpretează în favoarea inculpatului.

Astfel, având în vedere că, la formularea concluziei despre vinovăția lui Victor Ceban, instanța trebuie să-și întemeieze convingerea asupra vinovăției pe baza unor probe sigure, certe și întrucât în cauză probele în acuzare nu au un caracter cert, nu sunt decisive sau sunt incomplete, lăsând loc unei nesiguranțe în privința vinovăției inculpatului, se impune a se da eficiență regulii potrivit căreia orice îndoială este apreciată în favoarea ultimului.

Regula in dubio pro reo presupune că, chiar dacă în speță au fost administrate probe în sprijinul învinuirii, iar alte probe nu se întrevăd ori pur și simplu nu există, și totuși îndoiala persistă în ce privește vinovăția, atunci îndoiala este echivalentă cu o probă pozitivă de nevinovăție și ca urmare inculpatul trebuie achitat.

Concomitent, instanța de recurs menționează că instanța de apel corect a conchis că învinuirea adusă lui Victor Ceban nu este bazată pe probe directe ce ar confirma vinovăția acestuia.

Subsidiar, instanța de recurs consideră relevant de a face remarcă despre faptul că reieșind din analiza textuală a recursurilor ordinare declarate de procuror și de avocatul Ina Pucas în numele părții vătămate Viorel Conica, se constată că acestea sunt pur formale, întrucât titularii fac trimitere în cererile lor preponderent la chestiunea de apreciere a probelor, ceea ce nu constituie obiect de cercetare și verificare la etapa judecării cauzei penale în procedura de recurs, aceasta fiind sarcina exclusivă a instanțelor de fond, despre care fapt recurenții cunosc.

Pentru toate considerentele ce preced, Colegiul penal lărgit subliniază că soluția instanței de apel privitor la achitarea lui Victor Ceban pe capetele de acuzare incriminate acestuia în baza art. art. 328 alin. (3) lit. d), 309¹ alin. (3) lit. e), 42 alin. (4), 311 alin. (2) lit. a) Cod penal, este corectă.

În fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și motivată, mai mult, instanța de apel a dat răspuns la toate argumentele invocate de apelanți, a apreciat just probatoriul

administrat, specificând motivele pe care și-a întemeiat soluția, iar criticele din recursurile declarate, sunt vădit neîntemeiate.

Totodată, procurorul a invocat în cererea de recurs că, instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, însă Colegiul penal ține să specifice că, potrivit art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, eroare gravă de fapt reprezintă stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora.

Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor.

În sensul dat se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, relevă în mod concludent că instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar.

În consecință, Colegiul penal lărgit statuează că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. art. 414-419 Cod de procedură penală și a pronunțat o hotărâre legală, astfel că nu există careva temeiuri pentru admiterea recursurilor ordinare declarate.

11. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Respinge, ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Constantin Miron și de avocatul Ina Pucas în numele părții vătămate Viorel Conica, în cauza penală în privința lui **Ceban Victor Xxxxx**, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 07 martie 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Nadejda Toma

Vladimir Timofti

Constantin Alerguș